

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

27 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Radu Sâli, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2018, în privința inculpatului

Frunza Denis

Termenul de examinare,
instanța de fond: 06.07.2017 – 26.04.2018,
instanța de apel: 10.05.2018 – 13.11.2018,
instanța de recurs: 24.01.2019 – 27.02.2019.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău din 26 aprilie 2018, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Frunz Denis a fost condamnat în baza art. 192¹ alin. (1) Cod penal la 1 an și 5 luni închisoare.

Potrivit art. 90 Cod penal, executarea pedepsei i-a fost suspendată condiționat, pe un termen de probă de 3 ani.

Conform art. 85 Cod penal, prin adăugirea integrală a pedepsei fixată prin sentința Judecătoriei Chișinău din 15 mai 2017, i-a fost stabilită definitiv pedeapsa de 1 an și 5 luni închisoare, care în temeiul art. 90 Cod penal, a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani, și amendă în mărime de 300 unități convenționale, ce constituie 6000 lei, care se va executa de sine stătător conform art. 87 alin. (2) Cod penal.

De la inculpat s-a încasat în beneficiul lui Belescu Veaceslav prejudiciul material în sumă de 6260 lei și moral în mărime de 5000 lei.

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul Frunza Denis, în perioada de timp cuprinsă între 19 aprilie 2017 pînă la 20 aprilie 2017, urmărind scopul răpirii unui mijloc de transport fără scop de însușire, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, acționând cu intenție directă îndreptată la atingerea scopului, aflându-se la parcare auto amplasată în mun. xx, com. xx, str. xxx, folosindu-se de faptul că nu este văzut de nimeni, a pătruns în autoturismul „Opel Omega”, n/î transnistrene xx, ce aparține lui Belescu Veaceslav și, folosind butonul de pornire a automobilului menționat, l-a răpit, deplasându-se într-o direcție necunoscută, ulterior abandonându-l în s. Șerpeni, r-nu1 Anenii Noi, unde a fost depistat de către colaboratorii de poliție.

Instanța a reținut că inculpatul, prin cerere scrisă, a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu și a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată, prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală.

Deoarece probele administrate dovedesc pe deplin vinovăția inculpatului, instanța i-a încadrat acțiunile pe art. 192¹ alin. (1) Cod penal, ca răpirea mijlocului de transport, fără scop de însușire.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 61, 75, 76, 77 Cod penal, că inculpatul a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă, care se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale sau închisoare de la 1 la 3 ani, a recunoscut vinovăția pe deplin și a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, căința sinceră și lipsa circumstanțelor agravante, concluzionând că urmează a-i fi stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare, raportată la prescripțiile din art. 364¹ Cod de procedură penală, adică de 1 an și 5 luni închisoare.

Totodată, instanța a statuat că inculpatul a recunoscut vina și deci reeducarea și corectarea lui este posibilă fără privare de libertate, aplicând-i prevederile art. 90 Cod penal, acordându-i posibilitatea ca în termenul de probă, prin comportare exemplară și muncă cinstită, să îndreptățească încrederea ce i s-a acordat, soluție ce va oferi o mai bună protecție intereselor societății decât izolarea vinovatului de societate.

3. Procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul Buiucani, Drăgălin Pădure, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 192¹ alin. (1) Cod penal la 1 an și 5 luni închisoare, în penitenciar de tip semiînchis.

Apelantul a invocat că instanța de fond neîntemeiat a dispus ca executarea pedepsei să fie suspendată condiționat, pe un termen de probă, prin urmare aceasta a fost individualizată contrar prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal.

Or, instanța de fond nu a ținut cont de faptul că inculpatul a mai săvârșit infracțiuni de genul dat, nu este angajat în câmpul muncii, nu menține careva legături cu locul de reședință, iar echitatea socială a pedepsei poate fi realizată doar atunci când față de persoana care a încălcat legea penală se aplică sancțiunea penală ce corespunde gradului prejudiciabil al infracțiunii comise, circumstanțelor acesteia și persoanei vinovate; că prin aplicarea pedepsei se urmărește prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane

Nu s-a dat apreciere nici faptului că inculpatul, anterior a fost condamnat, fiindu-i aplicată o pedeapsă sub formă de amendă, care nu a fost achitată, de unde se poate face concluzia că el și-a educat un sistem de valori sociale și etico-morale greșite, fapt ce rezultă din modul de viață pe care acesta îl duce, așa că sistemul degradant de valori a inculpatului va putea fi reeducat în rezultatul activităților de corectare comportamentală desfășurate în instituțiile penitenciare.

Pedeapsa stabilită de instanță, raportată la prevederile art. 90 Cod penal, nu va duce la restabilirea echității sociale, cât și corectarea inculpatului, deoarece numai prin aplicarea unei pedepse cu închisoarea se va realiza sarcina justiției penale.

4. Potrivit deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2018, apelul a fost admis, casată sentința în partea stabilirii pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre.

Lui Frunz Denis, recunoscut vinovat în baza art. 192¹ alin.(1) Cod penal, *i-a fost stabilită pedeapsa de 1 an și 5 luni închisoare.*

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei numite i-a fost suspendată condiționat, pentru o perioadă de probațiune de 3 ani.

În baza art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul total al pedepselor aplicate, inclusiv prin sentința Judecătorei Chișinău din 15 mai 2017, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 1 an și 5 luni închisoare, *cu suspendarea executării pedepsei pe o perioadă de 3 ani*, cu amendă în mărime de 300 unități convenționale, pedepse care se vor executa de sine stătător, conform art. 87 alin. (2) Cod penal.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a reținut că prima instanță, la individualizarea pedepsei inculpatului, corect a ținut cont de prevederile art. 7, 75, 76, 77 Cod penal.

Un rol primordial în aprecierea stabilirii și aplicării pedepsei, îl are pericolul social al faptei, sens în care valorile ocrotite de legea penală prin incriminarea faptelor trebuie evidențiate atât pentru restabilirea ordinii de drept, cât și pentru educarea inculpatului.

Pentru ca pedeapsa să-și realizeze funcțiile și scopul, definite de legiuitor în cuprinsul art. 61 Cod penal, aceasta trebuie să corespundă sub aspectul duratei și naturii sale gravității faptei comise, potențialului de pericol social pe care în mod real, îl prezintă persoana inculpatului, dar și aptitudinii acestuia de a se îndrepta sub influența sancțiunii.

Astfel, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana vinovatului, care a comis o infracțiune mai puțin gravă, de manifestarea căinței de cele comise, de vârstă tânără, prima instanță, întemeiat a conchis că nu este rațional ca inculpatul să execute pedeapsa real, iar prin aplicarea art. 90 Cod penal a dispus ca executarea pedepsei sub formă de închisoare să fie suspendată condiționat, fiind o pedeapsă echitabilă, adică suficientă pentru restabilirea echității sociale și pentru corectarea inculpatului care, își va atinge scopul pedepsei penale prevăzut la art. 61 Cod penal.

Totodată, din actele cauzei se constată că inculpatul, prin sentința Judecătorei Chișinău din 15 mai 2017, a fost condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, la amendă în mărime de 300 unități convenționale, iar în prezenta cauză, fapta prejudiciabilă a fost comisă de către inculpat de la 19 până la 20 aprilie 2017, adică până la pronunțarea sentinței menționate.

Prin urmare, la stabilirea pedepsei definitive, instanța incorect a aplicat prevederile art. 85 Cod penal, pe când urmau a fi aplicate cele ale art. 84 alin. (4) Cod penal.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Radu Sâli, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că instanțele aplicând dispozițiile art. 90 Cod penal, nu au indicat expres în hotărâre motivele condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, enumerând doar circumstanțele atenuante.

Instanța de apel justificat a apreciat circumstanțele cauzei, dar pedeapsa stabilită nu a fost apreciată în coroborare cu fapta comisă și consecințele acesteia, de persoana inculpatului, de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii comise.

Instanțele nu au ținut cont de gradul prejudiciabil al infracțiunii comise, de circumstanțele comiterii infracțiunii, de comportamentul inculpatului, până și după comiterea acesteia, de persoana acestuia, ceea ce denotă, că cel mai eficient mijloc de corectare a inculpatului este pedeapsa cu închisoare, concluzie ce derivă din gravitatea faptei comise și pericolul social al acesteia.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar al procurorului, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. **4.** din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatului în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75, 90 Cod penal, 364¹ Cod de procedură penală, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de

gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare. Dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, or, instanța de apel a ținut cont de circumstanțele cauzei penale, de gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de consecințele acesteia, de comportamentul inculpatului, de lipsa circumstanțelor agravante, de persoana acestuia, că el a recunoscut vina integral, s-a căit sincer de cele săvârșite, conștientizând gravitatea faptelor comise, instanța de apel pronunțându-se argumentat și detaliat asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului.

Pe lângă aceasta, recursul procurorului, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele și probele cauzei în latura pedepsei penale.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura pedepsei în alt sens decât cel pe care îl propune acuzarea este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul de pe rol au constituit obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de acuzator, că a adoptat o hotărâre care conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că s-au aplicat inculpatului pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Radu Sâli, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2018, în privința inculpatului Frunza Denis Anatolie, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 27 martie 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun